

WIOSNA KOBIET JESIENIĄ?

Społeczne, kulturowe i polityczne aspekty mobilizacji wokół praw reprodukcyjnych w Polsce

14 grudnia 2016, godz. 10–20
IBL PAN, Pałac Staszica, Nowy Świat 72, sala 144

PROGRAM

10.00 / Otwarcie konferencji, przedstawienie PTG

10.15–11.45 / Panel 1. *Ewolucja, wyobraźnia i strategie ruchów anti-choice*

Moderatorka: Agnieszka Graff (PTG, OSA UW)

Panelistki:

Sylvia Kuźma-Markowska (OSA UW): *Historia ruchów anti-choice w USA i w Polsce*

Elżbieta Korolczuk (Södertörn University): *Ludzie, którzy nienawidzą kobiet. Ruchy anti-choice i anti-gender w Polsce i na świecie.*

Krystyna Kacpura (Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny): *Działalność ruchów anti-choice na forum ONZ*

Kazimiera Szczuka (PTG): *Forma gotycka patriarchy, czyli noc trupojadów (rozważania wokół ekshumacji i aborcji)*

Ostatnich kilka miesięcy w Polsce to czas wzmożonej aktywności ruchów społecznych, których celem jest wprowadzenie pełnego zakazu przerywania ciąży. Są to ruchy transnarodowe, mające za sobą kilka dekad sieciowania, współpracy, budowania strategii i ideologii. Polska pod rządami PiS okazała się dla nich wymarzonej terenem działań, nie tylko ze względu na rolę Kościoła – walka o życie „nienarodzonych” wpisała się też w dyskurs nacjonalistyczny i nałożyła na mit smoleński. Naszym celem jest przyjrzeć się polskiemu przejawom tego zjawiska, ale też spojrzeć na nie z szerszej perspektywy: Jaka jest historia ruchu anti-choice i jego strategia na forum międzynarodowym? Kim są „nienarodzeni” w wyobraźni aktywistów i wspierających ich polityków? Jak wyglądają międzynarodowe powiązania polskich przeciwników prawa do wyboru? Jak „obrona życia” ma się do wojny z gender?

11.45–12.00 / Przerwa kawowa

12.00–13.30 / Panel 2. *Wiosna kobiet? Ewolucja ruchu pro-choice w Polsce*

Moderatorka: Małgorzata Kot (SNS PAN), współpraca: Weronika Grzebalska (SNS PAN, PTG)

Panelistki:

Natalia Broniarczyk (ISNS UW): *Strategie ruchów społecznych upominających się i walczących o dostęp do aborcji. Analiza porównawcza ruchów kobiecych w USA i w Polsce*

Magdalena Grabowska (IFiS PAN): *Ruch pro-choice w kontekście polskiego ruchu kobiecego – analiza krytyczna*

Dobrochna Kałwa (IH UW): *Polski ruch na rzecz praw reprodukcyjnych – perspektywa historyczna*

Anna Zawadzka (IS PAN): *O potrzebie uniwersalizmu. Retoryka Czarnego Protestu*

Jeszcze niedawno wydawało się, że nie ma w Polsce woli społecznej i sił politycznych zdolnych ruszyć z posad zakaz przerywania ciąży określany powszechnie jako „kompromis aborcyjny”. Badania społeczne i raporty organizacji pozarządowych stale wskazywały, że restrykcyjne przepisy nie są przestrzegane, a w Polsce żyje nawet 5,8 miliona kobiet, które przerwały w czasie swojego życia ciążę, jednak „kompromis aborcyjny” okazał się niezwykle trwałym elementem polskiej transformacji ustrojowej. Dopiero kolejna głęboka zmiana polskiej sceny politycznej i zwrot w stronę nieoliberalnej demokracji ożywiły zamrożony spór. Obywatelski projekt wprowadzający całkowity zakaz przerywania ciąży spotkał się z masowymi obywatelskimi protestami na niespotykaną dotąd w Polsce skalę. W przededniu 24. rocznicy odebrania Polkom prawa do aborcji przyjrzymy się polskiemu ruchowi pro-choice i wspólnie z przedstawicielkami różnych dyscyplin naukowych zastanowimy się nad tym, jak wyglądała jego ewolucja – od debaty na temat świadomego macierzyństwa aż do czarnych protestów.

13.30–15.00 / Przerwa lunchowa

15.00–16.45

Panel 3. *Bunt, rewolucja, syzyfowa praca? O strategiach i skuteczności działania na rzecz kobiet w kontekście protestów 2016 roku (panel z udziałem aktywistek)*

Moderatorki: Magda Staroszczyk (Dziewuchy Dziewuchom, PTG, IKP UW), Ewa Wieliczko (Ściana Furii)

Rok 2016 dla wielu Polek był rokiem protestów i demonstracji – począwszy od wiosny i Manify pod hasłem „Aborcja w obronie życia”, przez narodziny ruchu Dziewuchy Dziewuchom, protesty „wieszakowe” („Odzyskać wybór”), zbieranie podpisów pod projektem ustawy „Ratujmy kobiety”, po Czarny Protest i październikowy Strajk Kobiet oraz listopad ze Świętem Niepodległości, ale też rocznicą uzyskania praw wyborczych przez kobiety w Polsce. Dla wielu było to doświadczenie nowej solidarności, upodmiotowienia, budowania sieci kontaktów. Ale też przełamania, momentu odwagi i podjęcia decyzji, których konsekwencje nie zawsze były obojętne dla dotychczasowego życia. Zarówno ruch Dziewuchy Dziewuchom, jak i Strajk Kobiet są wyjątkowe również ze względu na widoczny w nich udział osób z różnych regionów Polski, działających lokalnie i w środowiskach dotąd

niekoniecznie aktywnych obywatelsko czy politycznie. O tym doświadczeniu, o uczestnictwie w protestach i możliwej przyszłości kobiecego ruchu w Polsce podczas konferencji porozmawiamy z samymi działaczkami.

16.45–17.00/ Zamknięcie konferencji

List od Profesor Marii Janion do członkiń i członków PTG

Ogłoszenie wyników konkursów na pracę magisterską i Genderową Książkę Roku

17.00–20.00 / Warsztat aktywistyczny

Warsztat aktywistyczny jest częścią konferencji „Wiosna kobiet jesienią?” współorganizowaną przez Fundację Akcja Demokracja. Udział w wydarzeniu na podstawie wcześniejszego zgłoszenia (do 1 grudnia 2016). Więcej informacji i formularz zgłoszeniowy: <https://goo.gl/forms/oQ1D1jHydAzOieqK2>